

uožas Žygas

KAI GALVOS IMA SVAIGTI

Pereitos vasaros įvykiai Lietuvoje bėgę lyg vaizdai kaleidoskope. Buvo sunku susigaudyti ir žinoti, kas ten vyksta. Viskas vyko greičiau, negu buvo galima įsivaizduoti. Metų pirmojoje pusėje įvairios tautinės apraiškos dar vis buvo slopinamos, o demonstrantai mušami. Paskui Vingio parkas. Gal nei partija, nei saugumas to nesitikėjo. Gal manė, kad išgąsdinti žmonės namuose sėdės ir rengėjai susikompromituos. Bet išėjo priešingai. Kai minia užplūdo parką ir kai atsirado tautinės vėliavos, ne kelios ar keliolika, buvo jau vėlu. Užtvanka, kuri buvo ilgai statyta, jau sugriuvo. Partija pamatė, kad liaudis numetė jos apinasrius, kad liaudis nebeseka paskui ją. Ką daryti? Partiečiai įpratę laviruoti, šliaužioti ir plyšiais landžioti. Tad ir jie įsijungė į demonstruojančių eiles. Buvo tokių, kurie net vėliavas nešė.

Pagalčiau iškilo tautinė vėliava Gedimino kalno pilies bokšte. Gražinta katedra. Minia skandavo "Lietuva, Lietuva, Lietuva". Šiuos vaizdus rodė Vilniaus televizija ir pranešė Lietuvos radijas. Be jokių fanfarų ar televizijos kamerų tautinė pakilo ir virš saugumo rūmų. Tautinė virš rūmų; o juose tebesėdi Eismuntas. Saugumas kantriai sėdi, laukia ir registruoja. Jeigu jie šiandien neareštuoja, tai dar nereiškia, kad jie neegzistuoja. To nereikia užmiršti. Tai ir išėivija turi žinoti ir atsiminti.

Išėiviai gaudėme žinias, jaudinomės ir verkėme. Kiekvieną atvažiuojantį iš tėvynės apkabinome ir glebėsčiavome. Klausėmės jų kalbų. Ant scenos iipo ir tokie, kurie dar taip neseniai ant išėivijos srutas ir pamazgas tepylė. O dabar neatsiprašė ir nemirksėdami į mus kalbėjo ir... mes jiems plojome. Užmiršome skriaudas ir nuoskaudas, užmiršome, kad į mus kalbėjo buvę saugumiečiai. Tai vis buvo persitvarkymo vardan.

Į tautinio atgimimo procesą norėjome įsijungti ne tik plojimu, bet ir realia pagalba. Iš to kilo įvairūs projektai bei sumanymai. Tų projektų buvo realių ir visai neapgaltotų. Gražinti tautai jos istoriją, istorinių paminklų apsauga ir jų atstatymas, Vilniaus žemutinės pilies ir Kernavės kasinėjimai bei atstatymai. Tai vis realūs projektai, bet ir čia nereikėtų vien jausmais vadovautis. Turėtų būti laikomasi principo: ką partija su-

Minios žmonių Kaune atstatyto Laisvės paminklo šventinimo iškilmėje 1989 metų vasario 16 d.

griovė, tai partija turi ir atstatyti. Dabar nebėra kaltininkų. Visažinanti partija pasidarė nieko nebežinanti.

Paimkime pavyzdžiu Kryžių kalną. Partiečiai ir milicija kryžius vertė, terorizavo lankytojus. Kelius ir šunkelius net naktimis saugojo, kad žmonės nelankytų. Dvejatą kartų visą kalną traktoriais nusiaubė. Bet Kryžiai vistiek naktimis vėl atsirasdavo. Garsas sklido ir lankytojai bei maldininkai ir iš kitų respublikų plūdo. Dabar valdžia sugaiuvo šį kalną padaryti turistų lankoma vietoje. Numatoma įrengti autobusų sustojimo ir automobilių pasistatymo aikštes.

Pradėjus Kryžių kalnu domėtis, tarybiniai žurnalistai kreipėsi į rajono vykdomąjį komitetą, norėdami sužinoti, kieno įsakymu praeityje kalnas buvo naikinamas. Vykdomojo komiteto pareigūnai nieko nežinojo. Baltomis akimis į lubas spoksojo, akis vartė ir vapaliojo. Kieno įsakymu buvo daroma — tai nežinojo (mes galėtumėme jiems padėti — J.Ž.). O nežinojo gal dėl to, kad tie patys gal garbės prezidiumuose tebesėdi arba gauna riebesnes personalines pensijas. Tai vis "šventosios karvės", kurių negalima paliesti. Kol bus tokių, kurių paliesti negalima, tol negalima ti-

kėtis didelių pasikeitimų. Tai vis bandymai fasadą pagražinti ir "pamaliavoti", bet nieko pagrindinai nekeičiant. Nepaliečiant nei partijos, nei saugumo.

Ir mūsų tarpe yra tokių, kurie tam "pamaliavojimui" tiki. Pradeda įvairius projektus planuoti, visai užmiršdami, kad yra viską matanti akis. Skandaviškai "Lietuva, Lietuva"...", dar nereiškia pilnutinės laisvės. Gerai ir tai, jeigu vergas jau laisvai dainuoti gali. Toi dainuoti ir demonstruoti gali, kol ta "akis" apsimeta jo nematanti. Net rimti žmonės iš inercijos neapgaltotai pasisako. Vienas iš tokių būtų tai "...Ištremtųjų gražinimas tėvynėn". Toks šūkis gražiai skamba ir gai atidaro pinigines, bet ar jis realus? Jau įlenda į KGB teritoriją ir jų kompetenciją. Nejaugi manome su saugumu bendrauti ar jam padėti. Be to, į tokias plačias lankas išėjus, numatomas ketvirtis milijono tebtų išas jūroje. Čia jau neužtektų mūsų fondų...

Dar niekas pilnai neišaiškino, ką ta "glasnost" reiškia. Tik tiek aišku, kad tai bus antrasis rusiškas žodis, kuris įjė į tarptautinį žodyną. Pirmasis buvo "niet". Gorbačiovas į viršūnes iškilo per partijos aparatą. Buvo vienas iš jos "aparačių", kad jis nenori ir negali partijos sugriauti. Jis tik ieško būdų, kad

SEMANARIO MŪSŲ LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Metinė prenumerata Brazilijoje NCz\$. 8,00
Prenumerata paprastu paštu | užsienį: 35 Dol.
Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikoje 60 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIUS NCz\$. 20,00

Užsijautos, Sveikdinimai ir Skelbimai (Anūncios) mokami už skilties (Coluna) centimetrai NCz\$. 0.60.
Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija neatsako. Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija taisy bei tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.

Celcius Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVENAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Rua Juventus, 28 Parque da Mooca - CEP 03124

São Paulo - Brasil

Director Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS

Administrador: PETRAS RUKŠYS

Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Atskiro numerio kaina NCz\$. 0.30

Į P. Ameriką oro paštu: 45 Dol.

Į tolimus kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS NCz\$. 15,00

Į tolimesnius kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS NCz\$. 15,00

Į tolimesnius kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS NCz\$. 15,00

Į tolimesnius kraštus: 75 Dol.

jos aplūžęs vežimas taip baisiai netarskėtų. Per septynis dešimtmečius partija ūkį taip nugyvendino, kad be žymesnės užsienio ekonominės ir techniškos pagalbos išieties nėra. Tai jie patys jau supranta. Tik vieno dalyko nesupranta, kad partija, sukūrusi tokį skurdą, negalvodavauti jo pašalinimui. Bet Rusija yra paradoksų kraštas, tad įvairios nesąmonės ten galimos.

"Draugui" galvas susuko įvairios spaudoje randamos žinutės. Viena iš tokių "Lietuviai nori prekiauti su Amerika" ("Draugas" 1988.XII.15). Tačiau toliau nepasiskaitė, kas yra tie lietuviai, o yra aiškiai parašyta "Amerikoje lankėsi Lietuvos komunistų agropramoninio komiteto pirmininko pavaduotojas Genadijus Konopliovas (mano pabraukta J.Z.), kuris čia iš prekybininkų norėjo gauti užsieninius įrengimus..." Taigi Konopliovas. Gerai nepasiskaitė, kas yra tie "lietuviai", pradeda organizuoti Lietuvos atsatymo draugijas ar bendroves.

Atsiranda rašiniai apie išėivių įnašą ūkiskaita, būtent "Amerikiečių tarpe šiuo metu vyksta įvairios diskusijos apie biznio galimybes su sovietais. Ar manote, kad lietuviams išėiviams taip pat šis ekonominis persitvarkymas turėtų rūpėti..."

Kai kurios galimybės bus net pelningos. Mes lietuviai taip pat šiom galimybėm turėtume domėtis. Ypač tomis, kurios padėtų kelti lietuvių gerovę tėvynėje..." ("Draugas" 1989.II.11). Besirūpinantieji organizuoti ūkinius ryšius turėtų aiškiai žinoti, kuria linkme ta "ūkiskaita" eina. Spaudoje jau buvo perspėjamųjų balsų ir faktų. "Sovietų Sąjungos vyriausybė paskelbė Ministrų tarybos naujas taisykles, kuriomis labai suvaržoma privati žmonių iniciatyva, įskaitant medicininę pagalbą sergantiems. Taip pat labai suvaržomos

mokyklos, spauda, naujų knygų spausdinimai." Įvedama tvirta ministerijų kontrolė visoms sritims", ("Draugas" 1989.I.7). O sausio 10 d. rašoma: Komunistai išsigando privačios iniciatyvos – įvedė daug suvaržymų. Taip pat jau plačiau buvo minėta, kad valdžiu užšalė "Šajūdžio sąskaita".

Kokias slaptas informacijas turi tie, kurie planuoja stambesnių sumų perkėlimą į okupuotą kraštą? Septyniadesimt metų patirtis ir paskutiniųjų įvykių slinktis bei kalbos, ateinančios iš Kremliaus, jokių garantijų neduoda. Kol Lietuva neturi banko, kuris galėtų vykdyti tarptautines transakcijas, kol nėra gerbiama privati nuosavybė – tai visi projektai tėra tik vėjo gaudymas. Visuomet buvo tokių, kurie tiki savo iliuzijoms ir vaikosi vaivorykšte.

"Draugas"

JAV SENATORIAI REMIA BALTIJOS VALSTYBIŲ PASTANGAS

28 Amerikos senatoriai raštu kreipėsi į prezidentą Bušą, prašydami suaktyvinti paramą Baltijos tautų pastangoms atgauti nepriklausomybę taikingomis priemonėmis. Tai reikšmingas politikos dokumentas, su kurio turiniu verta išsamiai susipažinti.

Senatoriai pirmiausia pažymi, kad Jungtinės Valstijos per praėjusius 49-rius metus nesutiko pripažinti prievartinės tarybinės Baltijos valstybių Estijos, Latvijos ir Lietuvos okupacijos bei aneksijos. Ši politika, sakome rašte, yra teisiškai ir doroviškai teisinga, atitinka amerikiečių tikėjimą demokratija, individo teisėmis ir laikymąsi tarptautinės teisės.

Dramatiški įvykiai Baltijos valstybėse per praėjusius metus parodė Estijos, Latvijos ir Lietuvos žmonių apsisprendi-

mo ryžtą, todėl senatoriai yra įsitikinę, kad Amerikos vyriausybės Pabaltijo politika turi labiau išryškėti ir suaktyvėti.

Estijai, Latvijai ir Lietuvai kovojant už naują tvarką, kurioje atsispindėtų jų teisėti rūpesčiai, gyvybiškai svarbu, kad Jungtinių Valstijų politika nekiudytų jų pastangoms atkurti demokratiją Amerikos vyriausybė, pasak senatorių, turi veikliai remti iniciatyvas, kurios stiprintų Pabaltijo žmonių pastangas

Beveik penkis dešimtmečius Amerika nesutiko su Tarybų Sąjunga dėl ne laimingo Pabaltijo valstybių statuso. Pabaltijo žmonės dabar užsiėmę istoriškai pastangomis sukurti masinius demokratiškus sąjūdžius, kad atgautų savo nepriklausomybę taikinga ir tvarkinga eiga. Tai vienkartinis ir įaudinantis eksperimentas, kuris galėtų tapti modeliu kitoms pasaulio sritims.

Senatoriai savo raštą prezidentui Bušui baigia taip: "Tikime, kad demokratijos driekimasis Baltijos srityse pasitarinaus pasaulio taikos reikalui, ir aukiamės savalaikio Valstybės sekretoriaus pranešimo"

Senatorių raštas prezidentui Pabaltijo valstybių politikos reikalui kaip matome, labai aiškus ir konkretus. Jie nepasitenkina vien abstrakčiu teisės ir doros

NAUJA JUOSTELĖ

ANTANAS ŠABANIAUSKAS garsiausias Lietuvos pramoginės muzikos artistas naujai įgrotojo jo gražiausių interpretacijų juostelėj.

"MŪSŲ LIETUVA"

CIRURGIOS DENTISTAS

Dr. Jonas Niciporciukas

Dr. Paulo R. Niciporciukas

Rua Cap. Pacheco Chaves, 1206 - 10 and.

V. Prudente - Fone: 273-6696

FÁBRICA DE GUARDA - CHUVAS

Guarda Chuvás de todos os tipos, para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas, tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-1886

vės principų pabrėžimu, kaip iki šiol, bet reikalauja šį klausimą paversti bendros Rytų ir Vakarų politikos dalimi. Naujuosius pokyčius Pabaltijo valstybėse jie laiko dramatiškais, remtiniais ir galinčiais tapti pavyzdžiu kitur pasaulyje.

Prezidentas Bušas asmeniškai yra gerai susipažinęs su lietuvių ir pabaltiečių reikalais, ne kartą yra parodęs savo palankumą, todėl yra pagrindo tikėtis, kad šis 28-nių senatorių raginimas pavesti naujam Valstybės sekretoriui padaryti Pabaltijo reikalą labiau matomą didžiojoje politikoje neliks balsas tyruose.

J. Vd.

ATSIKURIA LIETUVOS SOCIALDEMOKRATŲ PARTIJA

Pagal gautas žinias iš Lietuvos, Kaune ir Vilniuje veikia socialdemokratų grupės, kurioms nemažai priklauso jaunimo, ypatingai studentų. Kauno socialdemokratinė grupė, kuri save laiko klubu, sudaro apie 40 asmenų, o Vilniaus — apie 10. Nutarta atkurti Lietuvos Socialdemokratų partiją (LSDP). Tam tikslui įsteigta iniciatyvinė grupė, kurioje ypatingai aktyviai veikia veteranas socialdemokratas Alfonsas Jakubėnas ir poetas Gintautas Lešmantas.

LIETUVOS SKAUTŲ SAJUNGA ATSIKURIA

Lietuvos Skautų sąjunga (LSS) atsiūkė balandžio 29 d. Vilniuje. Suvažiavime dalyvavo 106 delegatai, iš jų 59 skautavę nepriklausomybės laikais.

Išvijos skautų seserijos vyriausia skautininkė Stefa Gedgaudienė ir "Skautų Aido" redaktorius kunigas Antanas Saukaitis pasveikino suvažiavimo delegatus ir svečius. Suvažiavime dalyvavo pirmijos pirmininko pavaduotoja Kerelienė. Skautus taipogi sveikino jaunimo organizacijos, jų tarpe komjaunimas.

Skautai pasisakė už organizacijų įvairovę. Pabrėžė, kad skautai yra ne politinė organizacija, bet kad prisideda prie visuomeninio judėjimo gyvybiškuose tautos reikaluose. Siekia, kad būtų pripažinti tarptautinės skautų bendrijos. Kunigas Sigitas Tamkevičius paaikškino, kodėl skautams reikalinga ištikimybė Dievui.

ĮSTEIGTA SAJŪDŽIO INFORMACINĖ AGENTŪRA

Iš Lietuvių Informacijos Centro Čikagoje vedėjos Gintės Damušytės gautas laiškas, kuriame ji praneša, kad Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdis atidarė spaudai informuoti įstaigą Sąjūdžio Informacinę Agentūrą (SLA), kuri naudosis FAKSO (Žaibo) priemonėmis informuoti Vakaruose esančias radijo tarnybas ir laikraščių redakcijas apie įvykius Lietuvoje.

Sąjūdžio informacinė agentūra (SLA) yra pirma ir vienintelė Sovietų Sąjungoje veikianti nepriklausoma naujienu agentūra.

Vienas iš pagrindinių SLA darbuotojų yra Sąjūdžio Spaudos centro vadovas, žurnalistas Rimantas Kanapienis. SLA direktorius yra Sąjūdžio seimo tarybos narys Alvydas Medalinskas.

Pasak Kanapienio, negalima pasikliauti nei Lietuvos TSR, nei Sovietų Sąjungos oficialiųjų agentūrų — Eltos ir Taso — žinių objektyvumu, todėl SLA sieks informuoti Sovietų Sąjungoje akredituotus žurnalistus apie Sąjūdžio siekius ir Lietuvos įvykius.

Kiekvieną pirmadienį SLA išleidžia biuletinį "Savaitės Žinios", skirtą užsienio ir sovietų žurnalistams lietuvių, anglų ir rusų kalbomis.

Kitas SLA leidinys, vadinamas "Apie mus", leidžiamas irgi kas savaitę, antradieniais, laikraščio pavidalu. Jame dedamos užsienio ir Sovietų Sąjungos laikraščiuose išspausdintų straipsnių apie Lietuvą ir Sąjūdį santraukos "Apie mus" paskirtis yra informuoti Lietuvos gyventojus, ką apie juos rašo užsienio ir Sovietų Sąjungos žurnalistai.

Prie SLA šiuo metu kuriasi ir video grupė, kuri ketina kas savaitę į Maskvą ir užsienį siuntinėti pagrindinių įvykių Lietuvoje apžvalgą. Į agentūros veiklą taip pat jungiasi korespondentai, kurie pranešinėja apie įvykius Lietuvoje ir už jos ribų. Pvz. Rasa Miliūtė buvo kaip SLA atstovė nuvykusi į Tbilisį, kai užsienio korespondentams dar buvo draudžiama važiuoti. SLA norėtų sukurti korespondentų tinklą, apimančią ne vien Pabaltijį, bet taip pat Armeniją, Gruziją ir

Moldaviją. Su latviais bei estais tariamasi dėl kito biuletinio "Baltika" leidimo.

Lietuvių informacijos Centras Niujorke operatyviai bendradarbiauja su SLA, perduodant žinias ir spaudos iškarpas telefakso būdu į Vilnių, ir skleidžiant SLA žinias bei dokumentus kitom lietuviškom ir kitataučių redakcijom. Turimomis žiniomis, SLA planuoja gauti ir tarptautinio telekso ryšį, kas atvers dar vieną langą į pasaulį.

LIC

GERA INICIATYVA

Kvėdarnos Sąjūdžio iniciatyva, dviejų mūsų tautos didvyrių — Dariaus ir Girėno — tėviškės susijungs ažuolių alėja. Neseniai ją pradėjo sodinti žmonės iš Judrėnų, Pajūralio, Kvėdarnos, Šilalės, Tauragės ir aplinkinių vietovių. Sodino ją ne tik žemaičiai, bet ir aukštaičiai bei dzūkai, suvažiavę iš visur. Matėsi mašinos iš Kelmės, Šilutės, Vilniaus ir kitų rajonų. Tai buvo tarsi tautos šventė pagerbti didvyrius lakūnus.

Prieš sodinant medelius, Kvėdarnos centre įvyko mitingas, kuriame buvo iškelta tautos didvyrių S. Dariaus ir S. Girėno žygdarbio reikšmė Lietuvai ir pasauliui. Kvėdarnos centre buvo pasodinti vietos kunigo čia pašventinti trys ažuoliukai, kurie pavadinti S. Dariaus, S. Girėno ir Lituonikos vardais. Juos sodino kolūkiečiai, mokiniai, mokytojai, farmacininkai, gydytojai, lakūnai, darbininkai ir tarnautojai. Nė vieno nereikėjo raginti. Visi susirinko savo noru, atsižėdami ar nusipirkdami čia pat ažuoliuką. Kiekvienas žmogus jautė pareigą pasodinti bent po vieną ažuoliuką. Ties Bokštų kaimu savo ažuoliukus pasodino liaudies deputatai E. Bičkauskas ir M. Laurinkus. Sąjūdžio aktyvistai, buvę tremtiniai. Viso bus pasodinama 6411 ažuoliukų, t.y. tiek kiek didvyriai nulėkė kilometrų. Alėja pradžia prie Judrėnų, o galas — Vytogalos kaime, daugiau 40 km. kelio.

Ažuoliukų alėja papuošė ir keilią, vedantį į kalbininko kun. K. Jauniaus gimtinę Lembo kaime. Tai irgi atgimstančios tautos darbo vaisius. Kor.

**SOC. NACIONAL
DE AUTOMOVEIS
E PEÇAS Ltda**

RUA JOÃO PESSOA, 261
SANTOS TEL. 35-3721

COMERCIAL SVEIKAS LTDA.

BEBIDAS FÍNAS EM GERAL, NACIONAIS E ESTRANGEIRAS

WISKIES - CHAMPANHES - CONHAQUES - LICORES - AGUARDENTES
CERVEJAS - REFRIGERANTES - SUCOS - AGUAS MINERAIS - ETC.

ACEITAM-SE ENCOMENDAS PARA FESTAS EM GERAL
CASAMENTOS, BATIZADOS, ANIVERSÁRIOS, CONFRATERNIZAÇÕES, ETC.

PROGRAME SUA FESTA E
DEIXE AS BEBIDAS SOB NOSSA RESPONSABILIDADE.

Rua Manaiás, 7 - CEP 03140 - Fone: 215-6227 - Vila Zelina - S. Paulo

Bronius Vaškaitis

ATSILIEPIMAI APIE IGNALINOS REAKTORIŲ

Iki šio dar nėra nė vienos atominės elektrinės jėgainės, kuri būtų visu šimtu procentų saugi. Betgi didžiausią rūpestį kelia tos, kurių konstrukcijos yra labai primityvios. Tokiomis laikomos Černobilio ir Ignalinos jėgainės. Apie pastarąją baimingai atsiliepia Ignas Piktūna š. m. "Gimtojo krašto" 32 numeryje.

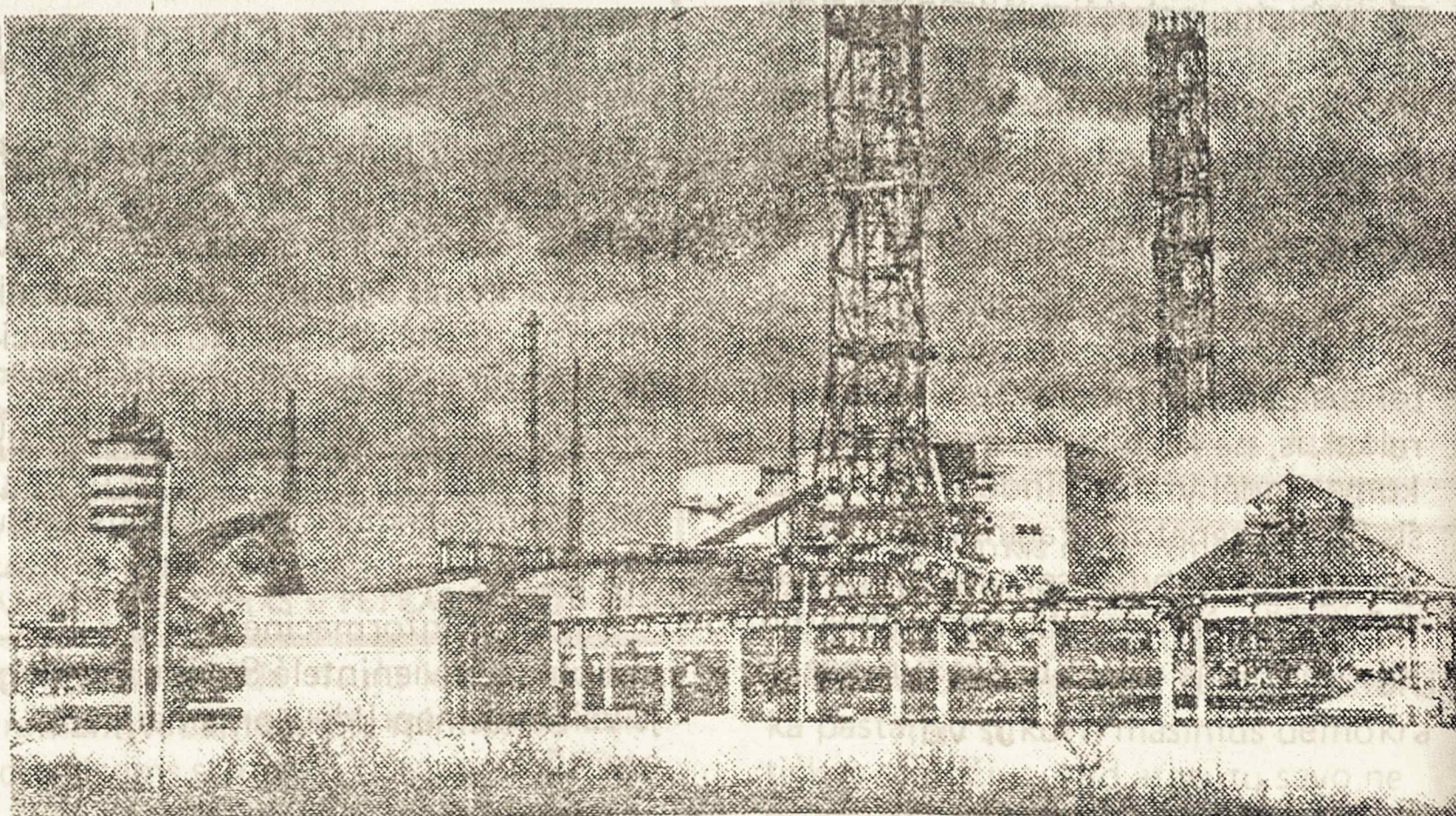
"Perskaičiau liepos 29 d. "Tiesoje" žymaus respublikos energetiko A. Stumbro straipsnį "Lietuvos energetikos vystymosi problemos" ir širdį suspaudė: negi nebėra kitų alternatyvų ieškoti elektros energijos ištekliams? Tik atominės elektrinės ir siaubą kelianti Kaišiadorių hidroakumuliatūrine. Tariamoji pažanga, kuriant naujas jėgaines, gali per daug brangiai kainuoti mūsų anūkams ir proanūkams, dėl kurių ateities neatsitiktinai sielojasi komjaunuoliai, visa jaunoji karta".

Straipsnio autorių stebino trys Olandijos jėgainės, kurias jam teko matyti plaukiant į Rotterdamą. Jis be jokių mokslinių išvadų gėrėjosi aplink plaukiojančiomis antimis, gulbėmis, bėgiojančiais vaikučiais, zuikučiais. Nepastebėjo jokios apsauginės zonos. (Tokias, kaip žinome, 30 km apimtyje turi Ignalina ir Černobilis).

Pagal Piktūną, olandai moka statyti ne tik elektrines. Ne paslaptis, kad jų peiliukais, ne tarybiniais, skutasi net Ignalinos atominės elektrinės specialistai. Koi kas mes nesugebame skutimosi peiliuko išsigalasti, nors užsienyje perka me aukštos kokybės plieną.

Piktūnos atmintyje giliai užsiliko respublikinio masto vadovaujančio darbuotojo iš tribūnos padarytas pareiškimas partiniame suvažiavime. Jis kalbėjo, jog atominę jėgainę buvo užplanavę statyti Baltarusijos vadovai savo teritorijoje. Preliminariniai patikrinus gruntą ir aplinką, buvo nutarta, jog Baltarusijoje jėgainės statyti negalima. Na, ir baksčiau teiėjo kažkas Maskvoje pirštu į žemėlapi, stumtelėjo pusę sprindžio kairiau ir jėgainė atsidadė mūsų nacionaliniame parke, vadinamame Šveicarija, sako straipsnio rašytojas.

Piktūną sukretė ir filmas, susuktas apie Černobilio nelaimę. Jis buvo rodomas per centrinę Maskvos televiziją. Jo žodžiai: "Pažiūrėjęs filmą, iš daugelio herojų mačiau, jog tenyktė publika dar bent du šimtus metų turėtų važinėti arkliais, o ne kinkyti atomą. Šiurpu buvo ekrane stebėti netvarką, vyravusią avarijos metu ir besitęsiančią iki šių dienų".

U kagi apie Ignaliną sako pulkininkas iš civilinės gynybos R. Malkovas. Leiskime vėl kalbėti Piktūnai.

"Kino kameros lydimas, jis apėjo Ignalinos AE (tas įvyko š. m. liepos 26, BV), pakalbėjo su tenkykščiais specialistais, kurie unisonu pareiškė esą nieko ypatingo čia neįvyksta ir įvykti negali, nepavojinga nei aplinkiniams gyventojams, nei Drūkšių ežerui. TV studijoje pulkininkas pasisodino keletą ir mokančių mundūro garbę apginti specialistų. Šie moksliniais terminais pašnekėjo kiekvienas sau, o pulkininkas tiesiu tikumu puoie jaunuolį Z. Vaišvilą, apsilikusį languotais marškinėliais, be švaruko, pasodintą pakrūstyje, kaip ant kaitinamųjų suolo. (Zigmas Vaišvila buvo vienas iš pirmųjų, kuris "Komjaunimo tiesoje" š. m. liepos 9 d. labai drąsiai išėjo prieš Ignalinos jėgainės plėtimą, B.V.). Jis labai tyliai pasakė, kad nereikia statyti trečiojo bloko. Tegu ir projektas bus paruoštas ir finansavimas bus sutvarkytas". Jis neatsižadėjo savo straipsnyje iškeltų minčių ir vėl kvietė visus lietuvius kovoti prieš naujojo reaktoriaus tolimesnių darbų vykdymą.

Piktūnos manymu, pulk. R. Malkovo veiksmai buvo padiktuoti noro, kuo greičiau tapti generolu. Jam garbė yra svarbesnė už milijonų žmonių gyvybes.

Įdomius pasisakymus apie Ignalinos jėgainę randame ir "G.k". 38 numeryje. Straipsnyje, pavadintame "Trečiajam reaktoriui — Ne", aprašoma kaip Persitvarkymo sąjūdžio paraginti iš visos Lietuvos susirinko 15.000 žmonių ir,

susikibę rankomis, apjuosė Ignalinos jėgainę. Sakoma, kad minios viltys buvo išreikštos minėto Vaišvilos žodžiais: "Mes norime dirbti ir gyventi, žinodami, kad niekada nereikės ieškoti sau Tėvynės svetur".

Dauguma dalyvių jėgainę matė pirmą kartą ir pirmą kartą realiai pajuto jos keliamą grėsmę. Prisiminta, kad ji buvo statoma toje epochoje, kada prirašinėjimai ir cemento vagystės buvo statybininkų kasdienybė. Jėgainės bco kas ir dabar pastegimas nuoga akimi. Pažeista suvirinimo darbų technologija. Jau dabar visos siūlės surūdijusios. Suvirinimo siūlių rūdžių praktiškai negalima nuimti. Vincas Potackas, vienas iš protesto dalyvių, statybos technologijos specialistas, pareiškė: "Nežinau kaip atžagariom rankom pastatytas blokas gali tapti saugiu". Pridedama, kad didžiuliai kranai, tarsi šaipydami iš gražios Ignalinos gamtos ir visų mūsų pastangų, stovi kaip stovėję.

CHOPPERIA ALEXCHOPP LTDA.

CHOPP — PIZZA — QUEIJOS — FRIOS
RESERVAS PARA FESTAS — MUSICA AO VIVO
Rua SOLON 1062 — Bom Retiro — Tel. 223-2333

ARKIVYSKUPAS REINYS IŠTEISINTAS

Aukščiausias sovietinis okupuotos Lietuvos teismas, peržiūrėjęs bylą, ją nutraukė ir 1947 metais nuteistą reabilitavo. Čia spausdinamas reabilitacijos dokumentas.

Pranešėjas J. Burneikis

Baudž. byla nr. 8k-12 — 1989 m.

NUTARTIS

Vilnius,
1989 m. vasario 20 d.

Lietuvos TSR aukščiausiojo teismo teisminė baudžiamųjų bylų kolegija, susidedanti iš pirmininkaujancio J. Burneikio, narių L. Žilienės ir St. Čatrausko, dalyvaujant prokurorui A. Kirijenkai, viešame teisiame posėdyje priežiūros tvarka išnagrino baudžiamąją bylą pagal Lietuvos TSR prokuroro priežiūrinį protestą dėl ypatingojo pasitarimo prie TSRS valstybės saugumo ministro 1947 m. lapkričio 15 d. nutarimo, kuriuo:

REINYS MEČISLOVAS Jeronimo, gim. 1884 m. Utenos apskr. (Zarasų raj.) Madagaskaro km., turintis aukštąjį

ATSILIEPIMAI APIE IGNALINOS REAKTORIŲ

Ignalinos profsąjungos komiteto pirmininkas Aleksiejus Stelmachas užtikrino jį apspitusius žygio dalyvius, kad trečias blokas statomas kur kas "geriau" negu pirmieji du, tačiau pripažino, kad "geriau", deja, nereiškia gerai. Patys žinote, kaip pas mus statoma, pridūrė jis.

Paskutinis žodis apie Ignaliną tebūna duotas Valdui Adamkui, aukštam Amerikos gamtos apsaugos pareigūnui. Jis jau 16 m. vadovauja JAV delegacijai, kuri su Sovietų Sąjungos mokslininkais kasmet aptaria įvairius ekologiškus klausimus. Yra labai gerai susipažinęs su nežmonišku Lietuvos gamtos užteršimu ir su Ignalinos jėgaine. Pasikalbėjime su "G.k." korespondente štai kaip jis atsiliepia apie šią jėgainę.

"Jau prieš keletą metų "Gimtajame krašte" pasisakiau prieš Ignalinos atominės elektrinės statybą, nes pamačiau, kad jos nešamas pavojus gamtai bus labai didelis. Elektrinės veikimo technologija nėra tokia tobula, kad būtų galima neutralizuoti branduolinius atliekas, o jų kapinynai pragaištingi būsimoms kartoms. Tokios mano mintys tada sukėlė griežtą reakciją. Aš atsidūriau tarp nemokšų, kuriems nėra reikalo kištis į Lietuvos vidaus reikalus. Gyvenimas patvirtino mano nuomonę. Aš ir šiandien įsitikinęs — Lietuvai nereikia ne tik trečio bloko, bet ir šios elektrinės". Pasikalbėjimas buvo išspausdintas "G.k.", Nr. 35, rugsėjo 1-7 d.

Arkivysk. Mečislovas Reinys

teologinį išsilavinimą, iki suėmimo gyv. Viiniaus m. Pilies gt. Nr 8-1 pagal RTFSR 1926 m BK 17 str. ir 58-1a str., 58-10 str. 1 d. ir 58-11 str. įkalintas aštuoneriems metams už tai, kad priklausė (iki 1926 m.) Lietuvos Respublikoje veikiančiai krikščionių demokratų partijai ir jos vadovujančiam centriniam organui. Vedė aktyvią kovą prieš TSRS — rašė ir skebė antitarybinius melagingus straipsnius. Didžiojo Tėvynės karo metais antitarybiniais straipsniais ir pamokslais kvietė Lietuvos gyventojus kovai prieš TSRS. 1944 m. rugsėjo mėn. dalyvavo Lietuvos vyskupų pasitarime, kuriame svarstė Tarybų valdžiai priešiškus klausimus. 1945 m. gruodžio mėn. įtikinėjo vyskupą K. Borisevičių nebendrauti su valdžios organais.

Lietuvos TSR prokuroras, lai kydamas, kad M. Reinio veikloje, už kurią jis buvo kalinamas, nėra nusikaltimo sudėčių, numatytų RTFSR 1926 m. BK 17 str. ir 58-1a str. 58-10 str. 2 d. ir 58-11 str. prašo panaikinti Ypatingojo pasitarimo nutarimą, o baudžiamąją bylą prieš M. Reinį nutraukti.

Teisminė baudžiamųjų bylų kolegija, išklausiusi teismo nario pranešimą ir prokurorą, prašiusį patenkinti paduotą protestą.

n u s t a t é:

Sutinkamai su RTFSR 1926 m. BK 4 str. pagal Tarybų Sąjungos baudžiamuosius įstatymus atsakė užsieniečiai tik už nusikaltimus padarytus jos teritorijoje.

RTFSR 1926 m. BK Lietuvos teritorijoje įsigaliojo nuo 1940 m. gruodžio 1 d. Todėl M. Reinys už veikias, padarytas kitos suverenos valstybės-Lietuvos Respublikos teritorijoje (iki 1940 m. rugpiūčio 3 d.) neatsakė pagal RTFSR baudžiamuosius įstatymus, jeigu jos ir būtų nusikalstamos. Tačiau

M. Reinio veikla — priklausymas suverenos valstybės — Lietuvos Respublikos Krikščionių demokratų partijai, jos vadovujančiam centrui ir dalyvavimas jos veikloje yra nenusikalstama.

Bylos įrodymais nustatyta, kad M. Reinio veikla 1940-1947 metais buvo nukreipta ne prieš Tarybų valdžią, o į tai, kad apginti dvasininkijos ir tikinčiųjų teises, garantuotas Lietuvos TSR Konstitucijos. Todėl ir ši jo veikla nebuvo nusikalstama. Dėl pasakyto prokuroro protestas tenkintinas.

Teisminė baudžiamųjų bylų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos TSR BPK 5 str. 2 p. ir 425 str. 2 p.

n u t a r é

Lietuvos TSR prokuroro priežiūrinį protestą patenkinti, ypatingojo pasitarimo prie TSRS valstybės saugumo ministro, 1947 m. lapkričio 15 d. nutarimą panaikinti. Baudžiamąją bylą prieš Reinį Mečislovą, Jeronimo, nutraukti, nesant jo veikloje nusikaltimo sudėties.

Pirmininkaujantysis J. Burneikis

Mariai L. Žilienė

St. Čatrauskas

RED. PASTABA: Šio dokumento kliba netaisyta. Jame oficialiai pripažinama, kad arkiv. M. Reinys buvo suimtas be pagrindo net pagal sovietinius įstatymus. Jis buvo kalinamas sovietiniame Vladimiro kalėjime, kuriame ir mirė 1953 m. lapkričio 8 d. kaip turus Lietuvos kankinys. Šiame dokumente klaidingai pažymėtas vyskupo Borisevičiaus inicialas K — jo vardas yra Vincentas.

"Tėviškės Žiburiai"

TRUMPAI IŠ VISUR

riausybę savo bendrame rašte, kurį išspausdino "Osservatore Romano", Vatikano laikraštis, pareikalavo, kad vyriausybė duotų daugiau vietos privačiai iniciatyvai, leistų veikti nepriklausomoms darbo unijoms ir pravestų reikiamas socialines bei izdo reformas.

Raudonosios armijos meno ansambliis, atvykęs koncertuoti į Romą, apiankė popiežių Joną Paulių II. Ansambliis popiežiui atliko keletą muzikos kūrinių. Savo kalboje popiežius iškėlė tautų tarpusavios pagarbos reikalą.

POSTO
VILA CAIÇARA
LTD.A.

AV. PRES. KENNEDY, 19.000
VILA CAIÇARA—PRAIA GRANDE
TEL: (0132) 70-6048

Marija Stankus- Saulaitė

VENANCIJAUS ALIŠO RINKTINĖ

Venancijus Ališas. Anapus marių, Poezijos rinktinė. Redagavo Kazys Bradūnas. Aplankas Vytauto O. Virkau. Chicago: Ateities literatūros fondas 1984. Literatūros serija nr. 29. 192 psl. Kaina 7 dol. Gaunama "Drauge" ir pas leidėjus: Ateities literatūros fondas, 10000 South Bel Avenue, Chicago, Illinois 60643.

Gyvendamas Brazilijoje, šiek tiek, atrodo, nuošaliau nuo lietuvių literatūros įkarščio, Venancijus Ališas-Aleksandras Arminas turbūt niekada nepagalvojo, kad jo draugai ir piunksnos bičiuliai jo neužmirš; dar daugiau, kad jie jį lietuvių literatūrai primins, jį jai gražins rimta, gražia knyga. Tokia yra Ališo pomirtinė knyga "Anapus marių: Poezijos rinktinė" 1984 metais Ateities literatūros fondo išleista, Petro Kasulaičio finansuota, Kazio Bradūno redaguota, su Vytauto O. Virkau apianku. Prelato Armino mieste, Mauá, paminklai liudija jo svarbą gyventojams, o ši knyga – jo jnašą lietuvių tautai.

Knygos gale Antanas Vaičiulaitis apibūdina Arminą ir jo kūrybą. Pamatome Arminą Lietuvoje, Brazilijoje; išgirstame apie jį atsiliepiamus. Viskas įdomu. Ir pagalvojame, kaip ir jį pažinęs A. Vaičiulaitis, kad jo paslaptis, jo esmė dar neišsakytos:

Kaip skaitytojas galėjo pastebėti, ši apybraiža sklaistė daugiau išorinį poeto Venancijaus Ališo keičią. Gal teisingiau būtų, kai rašoma apie poetą, kad išplauktų jo sielos istorija, išvidinis, slaptasis žmogus, nes iš ten ištryksta ir kitus gairvina jo kūrybos šviesa ir garbė. Nors V. Ališas buvo uždaras žmogus, savo lyrikoje jis tarpais prabyia visu širdies atvirumu. Tad iš šio rinkinio lapų nesunku susirankioti ryškesnį ir jo sielos istorijos paveikslą. (psl. 181).

Armino gyvenimas stiprus, nuoseklus, suvaldytas, kaip ir jo poezija; jame, kaip ir jo eilutėse, didei jėga, jo "sielos istorijos" pamatas. Galbūt faktai, kuriuos A. Vaičiulaitis mini, galbūt Armino darbai ir statybos nėra tik laisvė ar paviršutiniškas siuoksnis, bet tiek pat svarbu, tiek pat esminiai surišta su Arminu, kiek jo poezija. Jis suderino, kaip retai kam pasiseka, išorę ir gelmę, darbus ir mintis, kasdienybę ir grožį.

Rinktinė keturių dalių. Trys ju spausdinamų knygų eilėraščiai: iš knygos "São Bento varpai" 39 eilėraščiai, iš "Pietų kryžiaus" 17, iš "Cascata cristalina" 25. Ktvirtasis skyrius "Tarp laurų ir akacijų", turi 27 eilėraščius rastus po Ališo mirties. Juos išrinkti, suvesti, pavadinti pajėgtų tikrai kitas poetas, ir tai puikiai Kazio Bradūno atlikta. Rankraščio istoriją K. Bradūnas papasakoja įvade.

Perskaičius šią rinktinę, su K. Bradūno žodžiu ir A. Vaičiulaičio straipsniu, kai ką galima suprasti ir apie Ališą, ir apie mūsų literatūrą. Daug kam, pavyzdžiui, Ališo poezija, kuri dažnai susiriusi su Brazilija, yra atrodžiusi tolima, keista, "egzotiška". Eilėraščiuose, tačiau, aišku, kad Brazilija poetui sava, nekeista, neegzotiška. Ji nėra, kaip Brazilijoje negyvenantiems ar tropinių kraštų nepažįstantiems galbūt savotiška priešingybė Lietuvai, lyg pagunda tėvynę užmiršti. Daug tų pačių jausmų, tų pačių įvaizdžių prikauso ir Lietuvai, ir Brazilijai. Poeto sąmonė ir meilė apima

abu kraštu kiek skirtingai, bet iš esmės panašiai. Dažniausias Ališo simbolis yra žiedas, randamas ir čia, ir ten. Žiedas išreiškia žemės esmę, gyvenimo paslaptį čia pat, šioje marių ousėje, ir tenai, aname jų krante. Tarp dviejų uostų yra van duo, marios, laivai – kelionė, kuri traukia, bet kurios atsisakoma, nes čia irgi yra tas žiedas, kuriame prasmė, grožis meilė. Tinka tad Vytauto O. Virkau žiedų ir paukščių knygos aplankas

Kadangi Ališo žiedas nespecificinis nors gėlių rūšys būna minimos, sunku surasti tą tikrąjį raktą į Ališo sielą. Jei tai būtų kukli ramunė, galėtume daryti tam tikras išvadas; jei tobula rožė arba orchidėja, arba tropinė liana (knygoje klaidingai rašoma "lijana"), kitos galimybės siūlytųsi. Bet žiedas kaip toks apibendrintas, reiškia ryšį su žeme – žiedas iš žemės kyla, žemę puošia, sukaupia spalvas, surenka ir atspindi šviesą. Žiedo atspindys danguje yra žvaigždė. Žiedas ir žvaigždė surišti su žeme, bet taip pat ir su grožio sąvoka. Kodėl tad žiedu kalbėti apie gyvenimą? Kadangi žiedas gyvenimą išsprendžia. Liekama arti tikrovės, arti daiktų, nes gėlė yra reiškinys ir daiktas, bet tuo pačiu virš tikrovės, nes grožis yra abstraktus, ir pažioje dalykų esmėje, nes žiedas yra bendrybė. Ališo Armino genijus yra tuo pačiu jį imti ir reiškinį, ir esmę. Todėl, atrodo, Arminas galėjo sėkmingai Brazilijoje gyventi, ilgėdamasis Lietuvos; todėl Ališas neturėjo aplinkos išskirti, ieškodamas savęs.

Klasikinė eilėraščių forma, kaip ir žiedo simbolis, tinka šiam požiūriui. Tradiciniu eilėraščiu sukuriama "bendras" eilėraštis, kuriam būdingi besikartojantys simboliai: žiedas, paukštis, upė, laivas, migla, saulė, baltumas, širdis, ranka, lopšys ir A. Vaičiulaičio išvardinti "tyla, sapnas, uostas, žvaigždės, erdvė, žarai, šešėlis, debesys, akmuo" (psl.177). Poeto parašas taip pat eilėraštyje kodifikuota įžvalga, santrauka. Iš pirmosios rinktinės dalies, tarp daugelio, toks eilėraštis būtų "Sugrižau į namus". (psl.20):

*Sugrižau į namus. Ir mažesnis neg buvęs
Mano didelė dalis su manim nebegrižo
O tenai – tulumoj – tebetuyro vis
krūvos,
Ten – pavasario upėj – baltų žiedų išo.*

*Ar man bluostą, vidurnakčio sapne,
sudėsi?*

*Tu tik vienas lig šiol iš baltų mėnesienų
Ateini ir vediesi iš palmių pavėsio,
Kur upeliai žiuriena tarp žydinčių
palmių.*

*Balti mūrai aplink prie paminklų
pasvyra,
Ant baltų akmenų – dar šaltesnis šešėlis.
Sugrižau į namus. O tenai tokį tyrą
Aš šaltinį mačiau. Jame prausėsi gėlės.*

(Bus daugiau)

ANGIE
GIRCKUS & CIA. LTDA.
CONFECCÃO MASCULINA E FEMININA
MODAS
Rua Solon, 773
CEP 01127 – São Paulo – Capital
Fone: 221-6377
Bom Retiro

MŪSŲ ŽINIOS

VERTINTAS MŪSŲ DAILININKAS

Vila Formoza parapija gražiai atšvenė savo bažnyčios Na. Sra. do Sagrado Coração (Švč. Marijos Širdies) jubiliejų. Mūsų tautietis Ant. Augustaitis, priklausantis tai parapijai, rašo: "Celebravo 18 kunigų šv. Mišias su gražiausiom apeigomis, o žmonių netilpo bažnyčioje... Esu kupinas džiaugsmo, kad ir aš šiek tiek prisidėjau šioje planetoje prie Dievo ir mūsų Motinos garbės". Ir pasakoja nušaipęs didelį Na. Sra. do Sagrado Coração bažnyčios vaizdą ir jį įteikęs parapijos vadovybei. "Komisijos vienbalsiai nutartas kaip gražiausias paveikslas jubiliejaus iškilmėms, išrinktas tarp daugelio. Parapijos klebonas padarė keletą tūkstančių šio paveikslo atvirukų, su kitoj pusėj Maldų į Augštybes — į mūsų Užtarėją ir Advokatą Dievo Motiną Mariją, ir per iškilmes visiems dalino".

Nuoširdžiai sveikinam mūsų menininką. Ir džiaugiamės, kad "Marijos žemės" sūnus ir svetimam krašte ugdo ir skleidžia gyvą pamaldumą į Švč. Dievo ir mūsų Tėvynės Motiną.

SKAITYTOJAI RAŠO

Montevideo, 1989, Kovo 25 d.

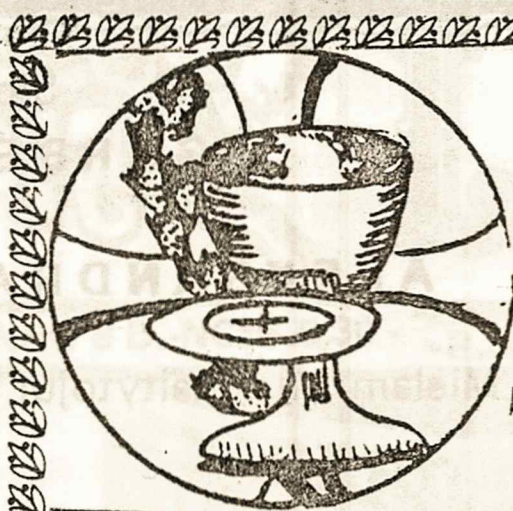
Didž. Gerb. Kun. Petras Rukšys

Vasario mėnesį per Tėv. Antaną Saulaitį, pasiūčiau Tamstai išaudęs lėlių bliuskėm medžiagos, nežinau ar gavote, ar tinka ar tokią pageidavote, kai mudu su žmona lankėmės Brazilijoje.

"Mūsų Lietuva" radau nemalonią žinią kad mirė Dr. Jonas Ernestas Petrai-

DĖMESIO

KAS TURI REIKALŲ SU RUSŲ VALDŽIA DĖL PALIKIMU, KELIONIŲ LIETUVON AR GIMINIŲ IŠKVIETIMO KREIPTIS Į ESCRITÓRIO COMERCIAL DA URSS EM S. PAULO, Rua TRAIPIŲ, 831 — Perdizes, Tel. 262-3765. SOVIETŲ KONSULATO KAIP TOKIO S. PAULO MIESTE NĖRA.

tis, su kuriuo jau daug metų susirašinėjome, ir aš apie Jo ligą žinojau, nes dažnai parašydavo didelėm raidėm:

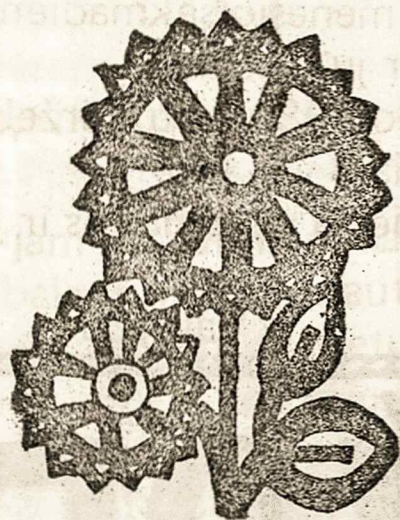
"SUDIEV", paskutinį Jo laišką gavau Sausio mėnesį, dar su pašto ženklais iš Brazilijos. Po to negavau jokio atsakymo, dabar per spaudą paaiškėjo kame dalykas. Užsčiau Šv. Mišias pas Lietuvos Kunigus, deja, netikėtai atlaikė ispanas, bet kaip aš Jam sakiau, kad Šv. Mišios vistiek galioja.

Jeigu tai įmanoma būčiau dėkingas, kad paskelbtumėte Jūsų spaudoj, kad iš Urugvajaus norima susisiekti su rimtu FILATELISTU, kuriam būtų įdomūs Urugvajaus pašto ženklai, vietoj to norėčiau gauti kaip lig šiolei iš A. A. J. E. Petraičio, Brazilijos visus leidžiamus ženklus, dėl smulkmenų, jeigu kas būtų suinteresuotas, šią mainą palaikyti, mano adresas: VYTAUTAS DORELIS — c. Chile, 4113 Cerro C.P. 12800 Montevideo — Uruguay.

Tiek šiūom kart, kuo geriausi linkėjimai su Visagalio palaima linki Tamstai, Visiems Tėv. Saleziečiams, spaudos tal-kininkams bei San Paulo lietuviams.

Su pagarba

Vytautas Dorelis su šeima

Sveikiname

KUNIGĄ STASĮ ŠILEIKĄ

gegužės 28 dieną atšventusį 70-tąjį gimtadienį. Mielam mūsų bendrabroliui sukaktuvininkui linkime didelio džiaugsmo, geros sveikatos ir gausios Dievo palaimos lietuviškame apaštalyvimo darbe. "Mūsų Lietuva"

Brazilijos L Kunigų Vienybė

Bronius Mečelis ir šeima

KALBĖK

LIETUVIŠKAI!

CURSO LITUANO - Fone: 273-0338

MŪSŲ ŽINIOS

MONS. ARMINA PRISIMENANT
(6.VI.1975).

Birželio 6 dieną sueina Monsignoro ALEKSANDRO ARMINO mirties metinės. Kas gali, tą dieną aplanky kime jo bažnyčią ir jo kapą Mauá mieste. O bendrai jį paminėkime maldoje nors birželio 4 dieną 11 valandą Mišiose.

DIEVO KŪNO ŠVENTĖ SU SENELIAIS

Gegužės 25 d., per Dievo Kūno šventę, apie 20 tautiečių iš įvairių S. Paulo apylinkių, nuvyko į Itaqueros senelių namus. Pakeliui užklupo batus lietus ir senelių namų kiemas prisipildė vandens. Tiesa, jau buvo antra diena, kai seneliai buvo be tekančio vandens, o tai didelis nepatogumas visiems.

Kun. Petras Rukšys atlaikė Dievo Kūno šventės mišias, pasakė seneliams pritaikytą pamokslą ir užbaigė su Šv. Sakramento garbinimu ir palaiminimu. Buvo gražiai giedama lietuviškai per mišias ir per adoraciją. Viskas užbaigta su Marijos giesme "Sveika Marija".

Po mišių Labdaros Ratelis senelius pavaišino kumpio ir sūrio sumuštiniais, o jų reikėjo virš 200. Kiti atvykę tautiečiai vaišino senelius jų keptais pyragais ir tortais.

Visi iiko labai patenkinti: seneliai, kad galėjo dalyvauti kitokiose mišiose, pabendrauti su svečiais ir pasivaišinti, o patys svečiai, kad turėjo progos pamatyti kitų vargą, parodyti solidarumą, pabendrauti ir juos pavaišinti. Visų noras yra vėl tokią išvyką greitu laiku vėl suorganizuoti.

Pastebėjau, kad senelių valgomajame yra daug vietos, taigi šalia vaišių dar tilptų kokia maža programėlė su keliomis gražiomis ir linksmomis lietuviškomis dainelėmis.

PR

PARDUODAME
AUTOMOBILIAMS
LIPINĖLIUS
VĒLIAVĒLES
ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOJ

Šio ML numerio
GARBĖS LEIDĖJAS

ALEKSANDRAS VALAVIČIUS

Mielam ML skaitytojui ir rėmėjui širdingai dėkojame.
Administracija

BIRŽELIO 11 D.

Brazilų tautos ir São Paulo Arkivyskupijos

Maldos diena už Lietuvą

ir už kitas šalis, kur laisvė savo tikėjimo išpažinimui yra varžoma.
18 val. Katedroj **MIŠIOS**,
kurias laikys São Paulo kardinolas Dom Paulo E. Arns,
koncelebruojant kard. Willibrands, iš Vatikano
Giedos jungtinis lietuvių choras.
Parodykim pasauliui, kad **LIETUVA GYVA**.
Pasakykim pasauliui, ko **LIETUVA NORI**.

Dalyvaukime visi. Kas gali – tautiniais rūbais.

EUCCHARISTIA ... IR LIETUVIŲ KALBA

Dievo Kūno šventės proga kun. Gavėnas paruošė portugališkai trumpą studiją: Žodis "Eucharistija". Čia stengiamasi surasti šio, iš graikų kalbos kilusio, gal visam pasauliui naudojamo žodžio – Eucharistia – gilia prasmę. Tad pravartu pasiskaityti ML priede (Nr. 15): A "Eucaristia" e o ... lituano.

SAJUNGA - ALIANÇA

Praneša kad bus susitikimas, kas antrą kiekvieno mėnesio sekmadienį su sąjungiečiais ir jų svečiais.

Prasidės nuo 1989 metų birželio 11 dienos. Pradžia 3 val. p.p.

Sąjunga kviečia visus narius ir jų draugus.

Valdyba

KUNIGAS SVEČIAS IŠ LIETUVOS

Pas savo giminę V. Tumą atvyko iš Lietuvos kun. Jonas Ivanauskas, Kauno kunigų seminarijos profesorius. Sekmadienį 11 val. laikys Mišias V. Zelinos bažnyčioj.

ŠALPOS RATELIS

Dar 1988 metais:

Kliukų šeima . . . . . Cz. 1.000,00
Ona Tamaliūnienė . . . . . Cz. 500,00

Šiais metais:

NPN . . . . . NCZ. 20,00

**GERIAUSIAS BŪDAS UŽSIMOKĖTI
MŪSŲ, LIETUVOS PRENUMERATA,**
tai ištręsti čekį, Francisco Gavėnas arba Petras Rukšys vardu ir pasiųsti paprastu paštu.

ŽODYNAS

DICIONÁRIO PORTUGUÊS LITUANO LITUANO PORTUGUÊS

SEGUNDA EDIÇÃO

MŪSŲ LIETUVA